

so?

ur av venjingini varð fluttur út í kommunurnar, var støðan í Danmark lík tykkara. .

Í dag hevði ein kvinna, í somu støðu sum Herdis, verið innløgð á eini bráðdeild í eina til tvær vikur. Hon vildi síðani verið flutt til eina rehabiliteringsdeild á einum sjúkrahúsi. Her vildi hon verið í 2 – 3 mánaðir og í hesum tíðarskeiði fingið intensiva fysioterapi og ergoterapi. Røktarstarvsfólki á hesi deildini hevur somuleiðis serkunnleika innan hetta øki. Hetta sigur Dorthe Melgaard, ergoterapeutur og menn-ingaterapeutur í Vendsyssel, og hon sigur víðari:

Síðani verður hon útskrivað. Ein venjingarætlan verður lögð, og sjúkrahúslæknin ordinarar víðari venjing. Ergoterapeuturin og fysioterapeuturin á rehabiliteringsdeildini gera eina lýsing av, hvørjar trupulleikar sjúklingurin hevur, og hvat slag av venjing, hon hevur tørv á. Í hesum førum vildi tað til dømis verið venjing í samband við at lata seg í og gera lættari døgurða. Í venjingarætlanini vil eisini standa, at tað er serliga aktivitetsvenjing, sum hon hevur tørv á, tí hon hevur trupult við at brúka funktionsvenjingina í aktivitetum sum at lata seg í og gera døgurða. Terapeutarnir í kommununi meta síðani um, hvussu ofta og í hvussu langa tíð, sjúklingurin hevur tørv á venjing. Í nøkrum kommunum er tað møguligt at bógva á einum røktarheimi eitt tíðarskeið og fáa venjing.

Í norðurlendsku grannalondunum Svøríki, Danmark og Noregi er "heimarehabilitering" í brennideplinum. Samfelagið sparir nógv við at gera fólk sjálvbjargnari við til dømis beinleiðis at venja sjúklingin at klára at fara á wc sjálv. Eg havi eitt dømi, um eina kvinnu, sum hevði fingið heimahjálpi í tiggju ár, tí hon kláraði ikki at lata seg í stuðulssockkarnar. Aftaná, at ergoterapeuturin hevði vant við henni í trýggjar vikur, kláraði hon hetta sjálv. Nógvur kommunur hava tí terapeutar í arbeiði. Teir samstarva við heimhjálparnir um at venja fólkin, so tey verða so sjálvbjargin sum møguligt.

Útskrivað til ótta og ring útlit

Orsakað av teimum vantandi venjingartilboðunum í Føroyum kundi Herdis hugsað sær at fara til eitt neurologiskt rehabiliteringsstað í Danmark fyri at fáa intensiva venjing. Men tað er sera ringt at fáa Landssjúkrahúsið at senda fólk niður til hesi støð, so Herdis má tí gjalda sjálv. Hetta er tó sera kostnaðarmikið og tiskil ikki møguligt hjá Herdis. Neurolog-

isk rehabiliteringsstøð í Danmark hava víst á vansan við manglandi rehabiliteringini í Føroyum. Tey hava upplivað, at føroyskir sjúklingar, ið hava fingið intensiva venjing hjá teimum lítlan móguleika hava at varðveita teirra førleikastøði, tá tey koma heim aftur. Hetta er orsakað av, at vit í Føroyum ikki hava hóskað bústaðarviðurskipti, ikki hava móguleika fyri venjing í egnum heimi, umframt at okkum tørvar upplæring av stuðlum og øðrum hjálparum.

Støðan hjá Herdis er tíverri ikki eitt eindømi

Í dag verða sjúklingar við blóðtøppi í heilanum ella heilabløðing útskrivaðir til onki. Tað er tí stórvandi fyri, at teirra førleikastøði verður verri, og orsakað av hesum verða røktarheimskrevjandi.

Hetta er ein keðilig og óvirðilig støða fyri tey raktu, sum verða skerd fyri móguleikanum at fáa eitt sjálvbjargnari og virki lív. Hetta er eisini kostnaðarmikið fyri samfelagið. Tað eru umleið 120 fólk um árið í Føroyum, sum fáa blóðtøpp í heilan ella heilabløðing. Um Herdis kundi fingið so miki av venjing í eina tíð, at hon kundi búð heima og fingið heimahjálpi einaferð

um dagin, ístaðin fyri at bógva á røktarheimi kundi samfelagið spart 1103,76 kr. um døgnið. Sambært leiðaranum á Lágargarði kostar eitt røktarheimspláss 1313,76 um døgnið. Sambært leiðaranum í Eldraðkinum í Almannamálaráðnum, kostar ein heimahjálparatími 210,00 kr. íalt.

Við eini vælvirkandi rehabilitering hevði støðan hjá føroyingum, ið fáa heilabløðing og blóðtøpp verið nógv betri og samstundis hevði hetta verið biligari fyri samfelagið.

Síðani hendan greinin bleiv skrivað, er Herdis flutt á Klaksvíkar Sjúkrahús. Hon kundi ikki útskrivast til egið heim. Á Klaksvíkar Sjúkrahúsi fær Herdis nakað av venjing og bíðar framhaldandi eftir røktarheimsplássi.

Herdis er ikki veruliga navni á sjúklinginum í hesi grein. Navnið "Herdis" er skrivað fyri at verja hennara identitet. Bæði "Herdis" og dóttir hennara hava lisið greinina og givið loyvi til, at hon kemur í blaðið.

Heilsanir

Til Axel Jacobsen

Góði abbi. Tillukku við degnum. Takk fyrri í summar. Heilsan abbaðørnini, Filip, Cecilie og Rebekka

Til Axel Jacobsen

Góði pápi. Tillukku tann 22. juni. Takk fyrri í summar. Heilsan dóttir tín Morith v/ familju